

SURINAAMSCHIE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 31 Julij 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, dd. heden No. 849/766, is de tweede Commies ter Curateele en Weeskamer M. N. ARLAUD, geautoriseerd en gequalificeerd om voor en in plaats van den Heer Curator en Weesmeester, de opgaven van Overlijden aan te nemen en de bewijzen daarvan af te geven; zoo dat ingevolge deze beschikking de bedoelde opgaven van Overlijden zullen moeten be-
zorgd worden, het zij bij den 1sten Commies J. O. N. ENGELBRECHT, het zij bij den 2den Commies C. A. FISCO, of wel bij den 2den Commies M. N. ARLAUD, en alzoo niet bij den Curator en Weesmeester.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO den 1e. Augustus 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van heden, n°. 860/775, is tot Ijckmeester benoemd en aangesteld: ISAAC BARUCH LOUZADA.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO den 30 Julij 1835.

Heden zijn in Ondertrouw opgenomen: ARIUS FREDERIK WESTMAAS Mz. jongman, met ALETTA CHARLOTTA THUINMAN, jonge dochter, beiden alhier geboren, van de Gereformeerde Godsdienst en alhier woonachtig.

In kennis van mij,
De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. P. TIRION.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO den 1e. Augustus 1835.

De ondergeteekende brengt ter kennis van het Publiek, dat de tot hier toe plaats gehad hebbende ter aarde bestellingen op het zoogenaamd Kerkhof Kettie's-Rust, van heden af zullen ophouden te geschieden, en dat die voortaan zullen plaats vinden op eene daar in de buurt gelegene sedert jaren met gebruikte Begraafplaats, tusschen de Rust en Vrede- en Wide Straten.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. P. TIRION.

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenje aan het Gerechtshof.

Vrijdag, 31 Julij 1835.

Het Erf en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de Voorstad Zeelandia, La. A. Nos. 28 en 29, f530. — P. H. Arons.

SCHIEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 29sten Julij, de Nederlandsche Kustvaarder *Dolphijn*, Kapt. G. Ellert, van Nickerie; hebbende 4 dagen reis.

Den 1sten dezer, Z. M. Brik van Oorlog *MERCUR*, Kapt. Luit. BERKHOUT MOLENAAR, van Helvoetsluis.

Idem, de Nederlandsche Schoener, *Trafalgar*, Kapt. Wm. Chamber, van Coronie, hebbende 3 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 30sten Julij, de Nd. Am. Brik *Falco*, Kapt. K. Harlow, naar Boston; lading: 222 vaten Malassie.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTE N.

(29007) Den 8ten Julij 1835. M. A. KEIJSER, Vendu-meester, aan J. P. T. FARES, van het Erf aan de Weide Straat, La. D. No. 274; aangekomen hebbende den Boedel Weduwe D. BUTTNER gebore PAPOT.

Idem. Denzelven als voren, aan C. J. DOVA, voor hare minderjarige Kinderen, van het Huis en Erf, gelegen aan de Graven Straat, La. C. No. 34; aangekomen hebbende den Boedel ELISABETH van de Weduwe E. C. W. MEURS.

Idem. Denzelven als voren, aan P. H. ARONS, van het Huis en Erf aan de Rust- en Vrede Straat, La. D. No. 662; aangekomen hebbende den Boedel MARIA HENRIETTA ZEEGELAAR.

Den 16den. J. DE JAGER Ez. qq. en J. F. WERGES qq., Plantaadjen Rust en Werk en Lust tot Rust, aan J. F. WERGES qq. en JAN DE JAGER Ez. qq., Plantaadje *Livonia*, van de Grond van de verlatene Plantaadje *Klein Westphalenshoop* en daaraan behorende Grond *Klein Gelderland*.

Den 30sten. F. G. PICHOT L'ESPINASSE qq. F. N. L. ABERSON, en die in qualiteit als Executeur in den Boedel Q. G. PICHOT, waarin zich bevindt den Boedel A. DE MEIJ Wwz., en voorts in qualiteit als speciaie gemachtigde van E. D. PICHOT, de eenige en beneficiaire Erfgenaam van voormelden Q. G. PICHOT, aan JEAN FROUIN qq., Mr. WILLEM JOAN CHARLES SCHOLTEN van ASCHAT en Mr. ONNO ZWIER van SANDICK, te zamen Executeuren in den Boedel A. DE PEIJROU, van de Plantaadjen *Perou*, *Libanon* en *la Nouvelle Esperance*; alle gelegen binnen deze Kolonie, aan de rivier *Cottica*.

Paramaribo den 31 Julij 1835.

WENTHOLT.

(31628) PUBLIEKE INSCHRIJVING bij het Departement der Nieuwe Wees- Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer, op:

34 Balen K A K A O,

van de Plantaadje *Tijrol*, liggende ter Lands Waag; zullende de inschrijvings-biljetten, ter Kamer worden aangenomen, tot Maandag den 3den Augustus e. k., des voormiddags ten elf uren.

De Kooper zal moeten betalen f1-13 voor de ledige zak.

Paramaribo den 30 Julij 1835.

De Scriba bij de Commissie,
R. GOLLENSTEDE.

(31658) PUBLIEKE INSCHRIJVING bij het Departement der Nieuwe Wees- Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer, op:

9 Balen SCHOONE KATOEN,

van de Plantaadje *Welgelegen*, liggende ter Lands-Waag, aankomende voor $\frac{2}{3}$ aandeel de uitlandige MARTIN & DUPORT, en voor $\frac{1}{3}$ aandeel den Boedel JOHN MOORE; — zullende de inschrijvings-biljetten, ter Kamer worden aangenomen, tot Woensdag den 5den Augustus e. k., des voormiddags ten elf uren.

Paramaribo den 1 Augustus 1835.

De Scriba bij de Commissie,
R. GOLLENSTEDE.

(31654) Worden bij publieke inschrijving te koop aangeboden van de Plantaadje de *Dankbaarheid*:

34 Balen K A K A O.

De inschrijvings-biljetten zullen worden aangenomen ter Griffie van het Gerechtshof, tot Maandag den 3den Augustus e. k., des morgens ten acht uren, wanneer dezelve door Heeren Gecommitteerde Raden zullen worden geopend.

De monsters der Kakao, zijn te bezichtigen in 's Lands Waag.

Paramaribo den 30 Julij 1835.

V. VAN HALM Jz.,
Seq. c. s.

(31501) Kapt. D. SPREEUW, voerende het Schip *de Harmonie*, voorzien van een doorlopend Polis tegens $2\frac{1}{2}$ pCt., is van voornemen ultimo Augustus e. k., de terug reis aan te nemen, en presenteert gemelden Bodem tot inlading van PRODUCTEN.

Mengelwerk.

ONTKOMING VAN DE LATUDE UIT DE BASTILLE.

De geschiedenis van *Latudes* gevangenschap en ontkoming uit de *Bastille*, in welke en andere staatsgevangnissen hij vijf jaren doorbragt is even buitengewoon doch niet zoo algemeen bekend als die van den baron Trenck.

De *Latude* gesproken uit een achtingswaardig geslacht dat verscheidene vestingbouwkundigen had geleverd uit *Langeudoc*, kwam in 1749 te Parijs en geen bestaan vindende, maakte hij het plan om de bescherming van des konings minares *Mevrouw de Pompadour* te verkrijgen door haar een voorgewend komplot van vergiftiging te ontdekken. De kunstgreep werd ontdekt en hij in het kasteel van *Vincennes* gevangen gezet, waaruit hij na negen maanden ontsnapte doch weder gevat en naar de *Bastille* gebragt werd. Een jong man *d'Alegre* genaamd, die op aanzoek van *Mevrouw de Pompadour* sedert drie jaren staatsgevangen was, bewoonde met hem dezelfde kamer. De toenmalige gouverneur der *Bastille*, de heer *Berryer*, behandelde hen zeer minzaam en deed zijn best om hunne verzoekschriften tot bevrijding te bevorderen. Eindelijk echter was hij gedwongen hun te verzekeren dat zij alle hoop moesten opgeven, zoolang *Mevrouw de Pompadour* leefde en in gunst bleef, dewijl deze onverzoonlijke vrouw verboden had om ooit voor hen te spreken. *D'Alegre* wanhoopte, doch de moed van de *Latude* werd door dit berigt verhoogd en hij besloot te ontsnappen of in den aanslag te sterven. Laten wij hem nu zelve doen verhalen:

Iedereen die bekend is met de ligging der *Bastille*, haren omtrek, torens, orde en ongehooflijke voorzorgen welke de heerschzucht heeft vernieuwvuldigd van hare slagtoffers te verzekeren, zal het denkbeeld alleen van ontsnapping het uitwerksel van dolheid toeschijnen, en niets als medelijden inboezemen voor den dwazen elendeling die daaraan durft denken. Iedere mogelijke voorzorg was genomen om eene ontsnapping door de deuren te verhinderen en wij hadden dus geen hoop als op de buiten zijde. In onze kamer bevond zich een schoorsteen die in het toppunt van de toren uitkwam en vol was met ijzere-tratiën en staven, welke nauwlijks doorgang aan den rook verleenden. Indien wij al den top des torens konden bereiken, zouden wij beneden ons eene geduchte diepte hebben uitlopend op een breede gracht door eenen hoogen muur omringd, welke wij overmoesten. Wij waren zonder hulp, zonder gereedschap zonder werktuigen, werden dag en nacht bewaakt en omgeven door een groot aantal schildwachten, langs alle buitenwerken der *Bastille*, zoo vele hinderpalen en gevaren schrikten mij niet af. Ik sprak mijnen medgezel over mijn plan: hij achtte mij razend en verviel weder tot wanhoop. Ik was genoodzaakt alleen het plan te beramen, de vreeslijke menigte moeilijkheden

die der uitvoering hinderlijk waren alleen op te tellen en de middelen daartegen uit te denken. Om tot mijn doel te geraken moest ik den schoorsteen uitklimmen ondanks de menigte ijzeren tralieren die zulks verhinderden, om vervolgens in den gracht af te dalen hadden wij eene ladder van ten minste tachtig voeten noodig, en eene andere ladder die voortsrekt van hout moest zijn om boven den muur te komen. Indien wij deze zaken gereed konden maken, moest ik hen voor ieder oog bedekken, zonder geraas werken, al onze bespieders bedriegen en zulks maanden lang. Nu zal ik mijne verrichtingen ontwikkelen. Onze eerste zorg was eene bergplaats te hebben voor ons gereedschap enz., indien wij zoo gelukkig waren dat te verkrijgen. Hierover nadenkende, schoot mij iets te binnen dat mij dadelijk trof. Ik had verschillende kamers der Bastille bewoond, en opgemerkt dat als eene der boven of beneden mij zijnde kamers onbewoond was, ik toch het geraas dat in de eene gemaakt werd, zeer duidelijk in de andere hoorde. Ik begreep dat er een dubbele bodem moest zijn, met eene ledige ruimte tusschen beide. Om hiervan zeker te zijn, deed ik als volgt: Er was in de Bastille eene kapel waarin zoowel wij als de gevangenen beneden ons in n°. 3. door bijzondere vergunning van den heer *Berrier* de mis mochten bijwonen.

Ik besloot als de mis geëindigd was van een oogenblik gebruik te maken, voor dat de gevangenen beneden ons was opgesloten om zijne kamer op te nemen. Ik gaf *d'Alegre* op hoe hij mij moest helpen door zijn tandenstoker kokertje in zijne zakdoek te doen en als wij op de tweede verdieping kwamen door die uit te halen, zorgen dat het kokertje van alle trappen viel en dan den sluiters te verzoeken van hetzelfde op te gaan rapen. Mijn klein plan gelukte. Terwijl de sluiters het kokertje opzocht, snelde ik de derde verdieping op naar n°. 3. Ik ontgrendelde de deur, en vond de hoogte van binnen omstreeks 10½ voet. ik sloot de deur, en van deze kamer tot de onze telde ik 32 trappen, met de hoogte van eene derzelve en daarop mijne berekening makende, besloot ik dat er tusschen de vloer van onze kamer en de zolder der andere, eene ruimte van 5½ voet moest zijn, die noch met steenen, noch met hout wegens de zwaarte kon gevuld wezen. Zoodra wij weder ingesloten waren, omhelsde ik *d'Alegre* met drift. „Mijn vriend”, zeide ik, moed en geduld, wij zijn gered! wij kunnen onze touwen en werktuigen bergen, dit is genoeg; wij zijn gered! touwen en werktuigen! sprak hij, waar zijn die? hebt gij nog uwe droomen niet opgegeven? touwen antwoorde ik, heb ik wel duizend voeten in mijner koffer. Mijn ernstig aanzoek, hernam hij: „mijn goede vriend, zoek uw verstand weder meester te worden, en de razernij die u vervult te bedaren. Ik weet alles wat in uwe koffer is, en dat er geen enkele duim touw in zit.” „Ja”, zeide ik, maar heb ik geen overvloed van linnen, hemden, handdoeken, kousen, slaapmutsen enz., zullen die ons niet voorzien? wij zullen die uitvaren en genoeg touw vervaardigen (*). Maar hoe zullen wij dit ijzer-traliewerk van onzen schoorsteen meester worden”, riep *d'Alegre* uit, waar zullen wij bouwstof vinden voor den houten ladder? waar werktuigen, wij kunnen niet scheppen. „Mijn vriend”, hernam ik, het vernuft kan scheppen en het onze wordt door de wanhoop gescherpt, nog eens, wij zijn gered.

Wij hadden een toetslaande tafel met ijzeren voeten; wij gaven die eenen scherpen kant door ze op de tighel-vloer te wrijven, uit het staal van onzen tonderloos maakten wij in minder dan twee uren een goed mes. waarmede wij twee handvatsels aan deze ijzeren voeten maakten: derzelver voornaamste bestemming was om de staven van onzen schoorsteen los te maken. Toen des avonds de gewone inspectie had plaats gehad, rukten wij met onze ijzers eenige tichels uit de vloer, en na zes uren gewerkt te hebben, ontdekten wij dat onze vermoedens wel gegrond waren, en dat eene ledige tusschenruimte was van bijna vier voeten. Wij voegden de tichels weder, en zoo dat men nauwelijks zien kon dat zij uitgenomen waren. Dit gedaan zijnde, onttoruden wij de naden en zoomen van twee hemden en haalden de draden uit, wij vereenigden dezelve en wonden die op tot kleine ballen, die wij naderhand tot twee groote ballen oprollen, ieder zamengesteld uit vijftig draden van zestig voeten lang. Wij vlochten deze en maakten een touw van bijna 55 voeten lang en daar

(*) De *Latude* teekent hierin eene noot aan, dat zijn verhaal betwijfeld is, door menschen die aan de menigte van zijn linnen niet gelooven. Intusschen is zijn verhaal zeer waar. De schrijver van dit artikel, zag beide touw-ladders en die van hout in de maand Augustus 1789, bijna drie weken na de inneming der Bastille. Zij waren door de *Latude* als zijn eigendom opgeëischt en aan hem door de bevoegde magt overgegeven; hij stelde die toen voor het publiek ten toon, bij de jaarlijksche vertooning van schilderijen. De ladders waren met briefjes voorzien, met de handteekeningen en zegels van den Majoor der Bastille, en van een vrijheids persoon. Vooral de touwladder was zeer netjes gemaakt, en bij onderzoek kon men zeer goed de verschillende uitgetoonde stoffen onderscheiden, waaruit het touw was vervaardigd.

van eene touwladder welke ons moest steunen als wij de ijzeren staven en punten uit de schoorsteen haalden. Dit was de moeilijkste en smartelijkste verrigting, en kostte ons zes maanden arbeid, waaraan ik nog met huivering terugdenk. Wij moesten om te kunnen werken ons ligchaam in de pijnlijkste houdingen draagen hetgeen wij nooit langer dan een uur achtereen konden volhouden, en kwamen dikwijls aan onze handen met bloed bedekt beneden. Destaven waren met een uiterst hard cement bevestigd, dat wij alleen konden verzachten door terwijl wij de gaten bewerkten in dezelve water met onze monden te spuwen. Dat men oordeele hoe zwaar dit werk ons viel, daar wij wel te vreden waren als wij in een ganschen nacht een achtste duim van dit cement hadden weg gewerkt. Als wij een staaf uit kregen, plaatsten wij dien weder terug om geene kwaaden vermoedens te verwekken, als men het ontbreken daarvan merkte, doch zoo los, dat wij allen tegelijk zouden kunnen uithemen wanneer wij ontsnappen wilden. Na zes maanden aan dit wreede en zware werk besteed te hebben, gingen wij over om den houten ladder te maken, dien wij noodig hadden om uit de gracht op de borstwering en van daar in des gouverneurs tuin te klimmen. Bijna al onze brandstof gebruikten wij daartoe: dezelve bestond uit ronde stukken hout van bijna twintig duimen lang. Wij moesten om die te bewerken volstrekt eene zaag hebben. Ik maakte er een uit een ijzeren kandelaar, met de andere helft van het staal waarvan wij een mes hadden gemaakt, met dit stuk staal, de zaag en de ijzeren voeten onzer tafel verkleinden wij onze blokken; wij maakten sluitstukken en groeven aan hen om ze in elkaar te voegen, met twee gaten door elk, waardoor wij pennen staken om het losgaan te voorkomen. Wij maakten de ladder maar met een regt op staand hout, waardoor wij twintig sporten staken ieder vijftien duimen lang en daar het hoofdstuk drie duimen dik was, schoten de sporten aan elke zij zes duimen uit. Aan elke stuk waaruit de ladder was zamengesteld was zijn juiste sport met een touwje vastgebonden om die in de duisternis spoedig te kunnen ineenvoegen. Elk stuk dat gereed was, borgen wij in ons magazijn tusschen vloers. Met onze eerste werktuigen maakten wij de anderen die wij noodig hadden, een passer, een winkelhaak en timmermans liniaal enz. enz.

De *Latude* gaat voort om de voorzorgen op te geven die hij en zijn medgezel namen, om valsche namen aan hunne werkstukken te geven, indien soms de bespieders mogten luisteren, en geeft die namen op, dan vervolgt hij: „deze dingen gereed zijnde gingen wij over tot onze voornaamste ladder die ten minste 80 voeten lang moest zijn. Wij begonnen onze hemden, servetten, slaapmutsen, kousen, zakdoeken, onderbroeken, kortom, alles wat draad of zij kon geven uit te ravelen. Als wij een bal klaar hadden, verborgen wij die in polijphenus (de naam van ons magazijn), en toen wij genoegzaam daarvan hadden, besteedden wij eenen ganschen nacht om het tot een touw te draaijen; en een touwslager zou het ons niet verbeterd hebben.”

Het bovendeel der Bastille hangt drie of vier voeten over. Dit zou stellig onze ladder als wij nederkwamen doen slingeren en het sterkste hoofd duizelig maken. Om dit te voorkomen, maakten wij een ander touw, 160 voeten lang. Dit touw moest gereedf werden door een soort van dubbel blok zonder bossen, 't welk dus tot steun bij het klimmen kon dienen. (†) Daarenboven maakten wij verscheidene andere kortere touwen om onzen ladder aan een kanon vast te maken enz. Toen alle touwen gereed waren, maten wij die en zij bedroegen te zamen 1400 voeten lengte. Toen maakten wij 208 sporten voor de touw en houten ladders, en om het geraas voortekomen dat de sporten gedurende onze afklimming tegen den muur zouden kunnen maken, bekleedden wij die met de voering onzer kleederen. Tot al deze voorbereidsels gebruikten wij 18 maanden en nog waren zij niet toereikend. Wij hadden middelen om den top des torens te bereiken, om in- en uit de gracht te klimmen; er waren er nog twee noodig, — een om op de borstwering te klimmen, van daar in den tuin des gouverneurs; van daar om in de gracht van de St. Antonie poort neder te dalen; maar de borstwering die wij over moesten, was altijd wel voorzien met schildwachten. Wij konden wel eenen duisternis en regenachtigen nacht bepalen als de schildwachten in hunne huisjes bleven en dus ontsnappen, doch het kon regenen terwijl wij in de schoorsteen klommen en weder ophielden als wij de borstwering bereikten: wij konden dan door de ronde ontmoet worden die gedurig de wallen nazag en daar dezelve altijd met lantarens voorzien was, ware het onmogelijk ons te verbergen en wij waren ongeveerd verloren. Het andere plan zou onzen arbeid vermeerderen, maar was het minst gevaarlijk. Het bestond in eene weg te boren in

de muur, welke de gracht der Bastille van die der St. Antonie poort scheidde. Daartoe hadden wij een grooten boor noodig om gaten in het cement te maken, waarin wij de punten van twee der ijzeren staven uit onze schoorsteen als breekijzers konden brengen. Dersvolgens maakten wij eenen boor uit een der voeten van onze bedsteden, en daaraan een handvat in de gedaante van een kruis. Woensdag 25 Februarij 1786 bepaalden wij om te ontvlugten; de rivier was buiten zijne oevers getreden: er was vier voeten water in de grachten. Ik vulde een ledere valies met drooge kleeding voor ons, indien wij het geluk hadden, te ontsnappen.

Nauwelijks was onze maaltijd geëindigd toen wij onzen grooten touwladder opzetten en onder ons bed verborgen; toen maakten wij onzen houten ladder in drie stukken gereed. Wij namen een flesch brandewijn mede, om ons gedurende den arbeid in het water te versterken. Deze voorzorgen genomen zijnde, wachtten wij tot ons avondeten was opgebracht. Ik klom eerst den schoorsteen in. Ik had het rheumatisme in mijn linker arm, maar dacht weinig aan deze pijn daar ik spoedig vrij watergers ondervond. Ik had geene der voorzorgen, door de schoorsteenvegers gebruikt, genomen. Het roet verstikte mij haast, en geene bekleedsels aan knieën of ellebogen hebbeude, liep het bloed mij weldra langs voeten en handen. Zoodra ik den schoorsteen top bereikt had, liet ik een endje touw zakken waaraan *d'Alegre* ons valies vast maakte: ik haalde het op, maakte het los en wierp het op de platte vorm der Bastille. Op dezelfde wijze haalden wij de houten ladder, de ijzeren staven en de overige zaken op: het laatste was de touwladder welks einde ik naar beneden liet hangen om *d'Alegre* in het opklimmen te helpen, makende ik het bovendeel vast aan een groot stuk hout, daartoe gereed gemaakt, hetwelk ik dwars over de schoorsteen kap vast maakte; daardoor vermeerde mijn medgezel de pijnen die ik had uitgestaan: dit gedaan zijnde, verliet hij den top der schoorsteen waar ik in eene moeilijke stelling verkeerd had en wij bevonden ons beiden op de platte-vorm. Nu maakten wij een rol van onzen touwladder van bijna vier voeten diameter en een dik. Wij rolden die na de toren genaamd *la Tour du Fresnoir*, welke ons het beste geschikt scheen om af te klimmen. Een einde van onze touwladder maakten wij aan een stuk kanon vast en lieten dien toen neder: toen maakten wij het blok vast en reefden daardoor het touw van 160 voeten lang: dit bond ik om het lijf en *d'Alegre* vierde het naar mate ik afklom. Ondanks deze voorzorg zweefde ik bij elken stap in de lucht. Dat men over mijnen toestand oordeele, daar het enkele verhaal nog doet huiveren. Eindelijk kwam ik in de gracht. Dadelijk zakte *d'Alegre* het valies enz. Ik vond een kleine drooge plek waarop ik die plaatste. Toen volgde hij zelf maar vrij wat gemakkelijker dan ik, want ik hield de ladder met al mijn vermogen vast, waardoor het slingeren veel belet werd. Het regende niet en wij hoorden de schildwacht op vier toisen afstands kuieren, wij waren dus genoodzaakt ons plan om over de borstwering en door den tuin des gouverneurs te ontsnappen, op te geven. Wij besloten onze breekijzers te gebruiken. Wij trokken de gracht over, regt naar de muur die haar van de St. Antonie poort afscheidt en begonnen naarstig te werken. Juist op dit punt was een sloot bijna 6 voeten breed, en een diep, waardoor de diepte van het water vermeerderd werd. Het was overal tot ons middel dan hier tot onder de armen. Eerst sedert weinige dagen was het dooijen begonnen zoodat er nog stukken ijs in het water waren; negen uren bragten wij er in door, afgemat door den arbeid en door de koude haast verdoofd. Nauwelijks hadden wij ons werk begonnen toen de kommandant der wacht zijne ronde deed en daar de lantaren licht wierp op de plaats waar wij werkten bleef ons niets over dan onze hoofden onder water te houden, terwijl hij passeerde, dat elk half uur werd herhaald.

Eindelijk na negen uren van aanhoudende ongerustheid en arbeid, gelukte het ons na een voor een de steenen uitgewerkt te hebben, om een gat te maken in eene muur van vier en een halve voeten dik en wij kropen beide door. Wij gaven ons aan de vreugde over, toen wij in een gevaar vervielen, dat wij niet voorzien hadden en bijna noodlottig voor ons beiden was. De gracht St. Antonie overtrekkende om op de weg naar Bereij te komen, vervielen wij in de waterleiding, die in het midden was. Deze waterleiding (agueduct) had tien voeten water boven onze hoofden en twee voeten modder aan iederen kant. *D'Alegre* viel op mij en had mij bijna neder geworpen; ware dit gebeurd, dan waren wij verloren, want wij hadden niet genoeg krachten meer, om weder op te rijzen en wij zouden gesmoord zijn. Mij door *d'Alegre* vastgehouden zijnde, gaf ik hem een vuistslag waardoor hij losliet, en ter zelfder tijd mij voorwaarts werpende, geraakte ik er uit; toen voelde ik naar *d'Alegre* en zijn haar vastkrijgende, trok ik hem naar mij toe. Spoedig geraakten wij uit de gracht, en juist toen de klok vijf uren sloeg, waren wij op de groote weg. Door hetzelfde gevoel beziel, omhelsden wij elkander en knielden om den Almagtigen die ons uit zoo vele gevaren gered had, onzen dank aan te bieden.

(*) Dit is waarlijk geen overdrijving.

(†) Dit gedeelte van het verhaal is zeer onduidelijk.